

RUSKON KUNNAN

ARVIOINTIKERTOMUS

VUODELTA 2021

Tarkastuslautakunta

Sisällys

1 LAUTAKUNNAN TOIMINTA	3
1.1 TEHTÄVÄT JA TOIMIVALTUUDET	3
1.2 TARKASTUSLAUTAKUNNAN KOKOONPANO	3
1.3 TOIMINTAMUODOT JA ARVIOINTIPROSESSI	4
1.4 ARVIO TILINPÄÄTÖSKIRJAN LAADUSTA, LUOTETTAVUUDESTA JA KEHITTÄMISTARPEISTA	5
2 RUSKON TALOUDELLISTEN JA TOIMINNALLISTEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMISEN ARVIOINTI	6
2.1 TALOUDELLISTEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMISEN ARVIOINTI	6
2.2 TALouden MITTARIT	7
2.3 TOIMINNALLISTEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMISEN ARVIOINTITÄULUKKO	8
2.4 KOMMENTTEJA MITTAREISTA	20
3 HAVAINNOT TARKASTUKSEN PAINOPISTEALUEILTA	21
3.1 VARHAISKASVATUS	21
3.2 PERUSOPETUS	21
3.3 MAUNUN KOULUN PERUSKORJAUS/LAAJENNUS	22
4 TARKASTUSLAUTAKUNNAN MUUT HAVAINNOT JA SUOSITUKSET	23
4.1 VIESTINTÄ	23
4.2 SISÄINEN LASKUTUS	23
4.3 PÄÄTÖKSENTEON PROSESSIT.....	23
4.4 MUUT HAVAINNOT	24
5 STRATEGIAN TOTEUTUMISEN ARVIOINTI	25

1 LAUTAKUNNAN TOIMINTA

1.1 TEHTÄVÄT JA TOIMIVALTUUDET

Tarkastuslautakunnan keskeisenä lakisääteisenä tehtävänä on arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla (Kuntal 121 §).

Valtuusto asettaa toiminnan ja talouden tavoitteet hyväksyessään kuntalain 110.2 §:n mukaisesti talousarvion ja suunnitelman. Hallituksen on toimintakertomuksessa esitettävä selvitys valtuuston asettamien toiminnan ja talouden tavoitteiden saavuttamisesta (Kuntal 115 §).

Ruskon kunnan tarkastuslautakunta on suorittanut sille lain ja valtuuston hyväksymän hallintosääntönsä mukaan kuuluvat tehtävät ja esittää valtuustolle kuntalain 121 §:n tarkoittaman arviointikertomuksen toimintavuodelta 2021.

1.2 TARKASTUSLAUTAKUNNAN KOKOONPANO

Kuntalain mukaan lautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan on oltava myös kunnanvaltuuston jäseniä. Ruskon tarkastuslautakuntaan ovat alkuvuonna 2021 kuuluneet seuraavat henkilöt:

	Jäsenet	Varajäsenet
Puheenjohtaja	Mauri Laine	Veikko Valtonen
Varapuheenjohtaja	Monika Antikainen	Saija Ojansuu
	Piki Kettinen	Anne Sundman
	Juha Raatikainen	Heikki Ruuskanen
	Lars Karlsson	Eero-Tapani Hynynen

Kuntavaalien 2021 jälkeen uudelleen järjestäytyneeseen tarkastuslautakuntaan ovat kuuluneet seuraavat henkilöt:

	Jäsen	Varajäsen	Puolue
Puheenjohtaja	Antti Lähteenmäki	Mauri Laine	KESK
Varapuheenjohtaja	Jorma Rand	Leena Purmonen-Merivirta	VAS
	Jari Nurminen	Erik Brysch	KOK
	Katri Marku-Virtanen	Maaret Mast	SDP
	Crista Uschanov	Erja Laine	PS

Tarkastuslautakunnan sihteereinä on toiminut vuonna 2021 aikana pidetyissä kokouksissa 31.1. Saana Näsi, 1.3. ja 14.4. Tuija Virtanen sekä 28.4. alkaen Riitta Vihersalo-Mäkinen.

Kuntavaalien 2021 jälkeen uudelleen järjestäytyneen tarkastuslautakunnan sihteerinä on toiminut Riitta Vihersalo-Mäkinen.

1.3 TOIMINTAMUODOT JA ARVIOINTIPROSESSI

Tarkastuslautakunta arvioi talousarviotavoitteiden toteutumista, strategian toteutumista, toiminnan tuloksellisuutta, toimintakertomusta ja talouden tasapainotusta. Arviointi on "arvottamista, jossa toimintaa arvioidaan tietoon ja faktoihin perustuen suhteessa valittuihin kriteereihin".

Syksyllä 2021 aloittanut tarkastuslautakunta on noudattanut toiminnassaan vuosille 2021-2024 hyväksymäänsä tarkastussuunnitelmaa. Kertomusvuonna 2021 lautakunta on pitänyt 11 kokousta. Pääsääntöisesti lautakunnan ensimmäisen vuosipuoliskon kokoukset keskittyvät edellisen vuoden toiminnan arviointiin. Tarkastuslautakunnan työohjelman painopistealueina kertomusvuoden 2021 aikana ovat olleet opetus ja varhaiskasvatus sekä Maunun koulun laajennus/peruskorjaus.

Arvioinnissaan tarkastuslautakunta on keskittynyt valtuuston vuodelle 2021 hyväksymässä talousarviossa asettamien tavoitteiden toteutumisen arviointiin. Vuodelle 2021 asetettujen toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden arviointi on perustunut pääasiassa kunnanhallituksen laatimaan toimintakertomukseen sekä lautakunnan omiin havaintoihin toimielinten pöytäkirjojen perusteella.

Pöytäkirjat on toimitettu lautakunnalle vaihtelevilla tavoilla ja aikatauluilla, koska vuonna 2020 käyttöön otettuun kokousjärjestelmään ei toistaiseksi ole toteutettu erillisiä tarkastajan rooleja. Prosessi, jolla kaikki materiaali kaikkine liitteineen toimitetaan sähköisesti tarkastuslautakunnalle pitää saada kuntoon vuoden 2022 aikana.

Aikaisemman tarkastuslautakunnan 31.7.2021 asti seuraamat vuoden 2021 pöytäkirjat:

Mauri Laine	Kunnanhallitus
Monika Antikainen	Opetus- ja varhaiskasvatuslautakunta
Piki Kettinen	Hyvinvointilautakunta ja Sosiaali- ja terveystoimi
Lars Karlsson	Tekninen lautakunta
Juha Raatikainen	Rakennus- ja ympäristölautakunta

Pöytäkirjojen seuraamisesta 1.8.2021 alkaen on sovittu seuraavasti:

Kunnanhallitus ja Sote-asiat	Antti Lähteenmäki
Tekninen lautakunta	Jorma Rand
Rakennus- ja ympäristölautakunta	Jari Nurminen
Opetus- ja varhaiskasvatuslautakunta	Katri Marku-Virtanen
Hyvinvointilautakunta	Crista Uschanov

Tämän sovituksen työnjaon mukaan lautakunnan jäsenet ovat seuranneet toimielinten toimintaa siinä määrin kuin se pöytäkirjojen mukaan on ollut mahdollista.

Kunnan henkilöstöstä uuden lautakunnan kuultavina ovat olleet kunnanjohtaja Kari Lehtinen, varhaiskasvatusjohtaja Kaisa Mattila, tietohallintopäällikkö Jarko Rahkala, johtava rehtori Kai Laitinen, Maunun koulun rehtori Helka Kalajoki, kirjanpitäjä Tuija Virtanen, talous- ja hallintojohtaja Sari Laine sekä tekninen johtaja Mika Heinonen.

Vastuullinen tilintarkastaja Topi Katajala on ollut kuultavana lautakunnan kokouksessa kaksi kertaa.

1.4 ARVIO TILINPÄÄTÖSKIRJAN LAADUSTA, LUOTETTAVUUDESTA JA KEHITTÄMISTARPEISTA

Kokonaisuutena vuoden 2021 tilinpäätös on hyvin laadittu ja selkeälukuinen. Siitä selviävät mm. suunnitelman mukaiset poistot ja kunnan omistusosuudet. Henkilöstöraportti on laaja ja sisältää monia esim. työhyvinvoinnin arvioinnissa olennaisia mittareita.

On hyvä, että talousarviossa hyväksytyt mittarit ja tavoitteet käydään läpi hallintokunnissa talousarvion hyväksymisen jälkeen. Tuloksellinen toiminta edellyttää toimintatapaa, jossa organisaation toiminnoille ja palveluprosesseille asetetut toiminnan ja talouden tavoitteet toteuttavat Ruskon kuntastrategiassa asetettuja tavoitteita.

Kehitettävää

JHS 199 -suosituksen mukaan valtuuston tulisi asettaa ensisijaisesti vaikuttavuustavoitteita eli tavoitteen tulisi kuvata kunnan aikaansaannoskykyä ja positiivista vaikutusta kuntalaisten hyvinvointiin sekä kunnan elinvoimaisuuteen. Tarkastuslautakunta kehottaa edelleen tavoitteiden ja mittareiden huolelliseen miettimiseen, jotta kuntalaisten ja palvelujen käyttäjien tarpeita tuotettaisiin

- vaikuttavasti
- laadukkaasti
- taloudellisesti
- siten, että toiminta on kestävää pitkällä aikajänteellä.

Kunnan henkilöstö on vuodelle 2021 hyväksytyssä talousarviossa (TA2021 s. 52-53) eritelty henkilötyövuosiksi muutettuna ja tarkasti toimenkuvan mukaan sekä toimialoittain eriteltynä. Henkilöstön kokonaismääräksi sijaiset mukaan lukien on tällöin laskettu 222,34 vuodelle 2021. Opetukselta ja varhaiskasvatukselta on lisäksi omat vastaavat taulukkonsa talousarviokirjassa (TA2021 s. 25, 30). Tilinpäätöskirjassa 2021 tällaista laskelmaa ei ole vaan henkilöstön määrä on esitetty henkilöstön työsuhteiden mukaisena kokonaismääränä 31.12.2021. Määrä oli 262, joista vakinaisia 193 ja määräaikaisia 69 henkilöä. Osa-aikatyöntekijöitä oli 31, joista kaksi oli osa-aikaeläkkeellä. Vuonna 2020 kokonaismäärä oli 245 henkilöä.

Tilinpäätöskirjassa 2021 on esitetty myös teoreettisten henkilötyövuosien kokonaislukuja (TP2021 s. 62), mutta nämäkään luvut eivät vastaa talousarviossa esitettyjä. Kun tarkka henkilötyövuosien erittely on talousarviossa annettu, olisi suotavaa, että tämän erittelyn toteutumaa voisi tilinpäätöksessä seurata. Jatkossa joko talousarvion tai tilinpäätöksen henkilöstöosiota tulee muuttaa niin että ne ovat paremmin vertailukelpoisia. Toki mieluiten niin, että henkilöstöä käsittelevät osiot molemmissa olisivat mahdollisimman kattavat jatkossakin.

2 RUSKON TALOUDELLISTEN JA TOIMINNALLISTEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMISEN ARVIOINTI

2.1 TALOUDELLISTEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMISEN ARVIOINTI

Tilikauden 2021 tulos on 1 041 464 euroa ylijäämäinen. Se on 1 565 776 euroa parempi kuin alku- peräisessä talousarviossa.

Toimintakate on 321 703 euroa parempi kuin muutostalousarviossa. Verotulot olivat 27 289 949 euroa (budjetissa 25 735 000 €) ja valtionosuudet 6 418 578 euroa (budjetissa 6 277 461 €). Investointeja tehtiin 3 112 552 eurolla (budjetissa 3 032 000 €).

Suunnitelman mukaiset poistot olivat -1 675 314 euroa ja vuosikate 2 697 857 euroa.

Rahavarojen määrä vuoden vaihteessa oli n. 7,1 miljoonaa euroa ja kassan riittävyys laski edellisvuoden 74 päivästä 64 päivään. Kuntaliiton suosituksen mukaan riittävänä tavoitetasona voidaan pitää 14-30 päivän kassan riittävyttä. Kunnan omavaraisuusaste on hieman noussut ja oli tilikauden lopussa 72,5 % (71,8 % vuonna 2020). Kertynyt ylijäämä per asukas oli 2 603 euroa (edellisvuonna 2 451 euroa).

Taseen osoittama suhteellinen velkaantuneisuus oli 33,7 % (34,0 % v. 2020). Kunta ei ottanut uutta pitkäaikaista lainaa ja entisiä lainoja on kertomusvuoden aikana lyhennetty 448 800 eurolla. Lyhytaikaisen lainan määrää pysyi koko vuoden samana. Lainamäärä asukasta kohden oli 1 213 (1 289, v. 2020) euroa, kun se kunnissa keskimäärin on 3 478 (3 458, v. 2020) euroa/asukas (VM, tilinpäätösarviot).

Tilikauden aikana on käyttötalouden määrärahojen muutoksia tehty yhteensä 1 284 800 eurolla (818 000, v. 2020). Muutostalousarvioon verrattuna toimintatuotot toteutuivat 116,8 % ja toimintakulut 99,13 %. Henkilöstömenot ylittyivät 222 030 eurolla.

Tilinpäätösasiakirjoista on havaittavissa, että kunnan käyttötalouden toimintakulut ovat lisääntyneet noin 4,02 % edellisvuodesta. Henkilöstökulut lisääntyivät 693 187 eurolla (6,75 %) ollen 10 959 509 euroa. Palveluiden ostot lisääntyivät 1 336 209 eurolla ollen 22 574 780 euroa. Käyttöomaisuuden myyntivoitot olivat 107 273 euroa edellisvuotta suuremmat. Toimintatuotot lisääntyivät 583 603 euroa (12,07 %) edellisvuodesta. Verotulot lisääntyivät 915 276 euroa kun taas valtionosuudet vähenivät 1 360 690 euroa. Valtionosuuksien väheneminen johtui vuoden 2020 suurista koronakorvauksista. Poistot olivat 38 970 euroa edellisvuotta suuremmat. Vuosikate per asukas väheni edellisvuodesta 205 eurolla ollen 423 €. VM:n keräämien tilinpäätösarvioiden mukaan kuntien keskimääräinen vuosikate on n. 650 € / asukas.

2.2 TALOUDEN MITTARIT

Ruskon talouden tunnuslukuja verrattuna koko maan lukuihin (VM tilinpäätösarviot).

Verot

Tuloveroprosentti	Rusko 19,75	Koko maa 20,02
Yleinen kiinteistöveroprosentti	0,95	1,11
Vakituiset asuinrakennukset	0,42	0,51
Muut rakennukset	1,02	1,2

Tulojen ja menojen tasapaino

Vuosikate / asukas	Rusko 423	Koko maa 650
Tilikauden ylijäämä / asukas	163	Koko maa arvio 235
Lainat / asukas	1 213	3 478
Kertynyt ylijäämä / asukas	2 603	Ei saatavilla

Rahoitusasema

Omavaraisuusaste %	Rusko 72,5	Koko maa 58 % (v. 2020)
Suhteellinen velkaantuneisuus %	33,7	Ei saatavilla

Taseeseen kertynyt ylijäämä	16,6 milj.
Rahavarat 31.12.	7,1 milj.
Kassan riittävyys, pv.	64 vrk

2.3 TOIMINNALLISTEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMISEN ARVIOINTITAUUKKO

Tarkastuslautakunta on arvioinut vuoden 2021 toiminnallisia tavoitteita.

Vihreä kuvastaa toteutunutta tavoitetta, keltainen miltei toteutunutta ja punainen tavoitetta, joka ei ole toteutunut. Sininen osoittaa koronanvaikutuksen tavoitteisiin.

YLEISHALLINTO (Valtuuston hyväksymät tavoitteet)

Tavoite	Mittari	Ta 2021	Toteutuma
Kunnan tasapainoinen talous	Tuloslaskelman ali- / ylijäämä	Kolmen peräkkäisen tilinpäätöksen yhteistulos on ylijäämäinen.	Toteutuu. Kolmen peräkkäisen vuoden tulos on 1,6 milj. euroa ylijäämäinen.
Päätöksenteko- ja ohjausjärjestelmän sekä organisaation kehittäminen strategian pohjalta.	Toiminnanohjausjärjestelmän käyttöönotto.	Järjestelmän arviointi.	Järjestelmä on otettu käyttöön. Arviointia tehdään koko ajan osana kokonaisprosessia.

JOUKKOLIIKENNE (Valtuuston hyväksymät tavoitteet)

Tavoite	Mittari	Ta 2021	Toteutuma
Joukkoliikenteen asiakasmäärien kasvattaminen	Asiakasmäärä / v	+ 1 %	Covid19-pandemiasta johtuen asiakasmäärää ei saatu kasvatettua.
Joukkoliikenteen palvelutason / kustannusten tasapaino	Kustannukset /asukas	78 € / as	Ei toteutunut Kustannukset / asukas oli 100,83 €.

ELINKEINOTOIMI (Valtuuston hyväksymät tavoitteet)

Tavoite	Mittari	Ta 2021	Toteuma
Yritysten määrä	Toimivat yritykset / 1 000 asukasta (tällä hetkellä 80)	85	86,4

KAAVOITUS JA MAANKÄYTTÖ (Valtuuston hyväksymät tavoitteet)

Tavoite	Mittari	Ta 2021	Toteutuma
Asukasluvun kasvun turvaava tonttitarjonta	Kunnassa luovutettavana olevat tontit (suluissa kunnan luovuttamat).	Kunta 38 Seurakunta 20 Yksityiset 87 Yhteensä 145	Kunta 16 Seurakunta 15 Yksityiset 93 Yhteensä 124
		(kunnan myymät / lunastetut 20)	(kunnan myymät 14, lunastetut 9)
Ajantasainen maankäytön suunnittelu	Yleiskaavat ja kaavamuutokset.	Ruskon eteläosan osayleiskaava valmistuu.	Ei valmistunut. Valmistuu kevään 2022 aikana.
	Asemakaavat ja kaavamuutokset.	Ahola-Ojanto ja Niittylä valmistuvat.	Eivät valmistuneet. Valmistuvat kevään 2022 aikana.
		Ketunluolan asemakaavan laajennus jatkuu.	Toteutui. Kaavaluonnosta laadittiin.

SOSIAALI- JA TERVEYDENHUOLLON PALVELUT

AIKUISSOSIAALITYÖ JA –PSYKOSOSIAALISET PALVELUT

(Valtuuston hyväksymät tavoitteet)

Tavoite / aikuissosiaalityö	Arviointikriteeri / Mittari	Ta 2021	Toteutuma
Asiakasmäärän vähentäminen	Asiakasperheet, enintään	70	57

Tavoite / Päihdehuolto	Arviointikriteeri/ Mittari	Ta 2021	Toteutuma
Päihdehuollon asiakasmäärän vähentäminen ja avohoito-painotteisuuden lisääminen	asiakasmäärä / avohoito, enintään	50	31
	hoitopäivät / laitoshoido, enintään	140	94

PERHEPALVELUT (Valtuuston hyväksymät tavoitteet)

Tavoite/ Lastensuojelutyö	Arviointikriteeri / Mittari	Ta 2021	Toteutuma
Avohuollon ja ennaltaehkäisevän työn lisääminen	Ennaltaehkäisevän työn asiakkaat, vähintään	80	104
	Avohuollon asiakkaat, vähintään	70	75
Kodin ulkopuolelle sijoitettavien määrän väheneminen vuodesta 2017	Asiakkaat, enintään	6	8
Tyytyväisiä tai erittäin tyytyväisiä elämäänsä, yläkoulun 8.-9. lk., 75,2 % v. 2019	% oppilaista	81	68,5
Nuorten psykiatriset palvelut, erikoissairaanhoidon avohoitokäynnit	käynnit 1 000 ko. ikäistä kohti, 800 v. 2019	700	225

HOITO- JA HOIVAPALVELUT (Valtuuston hyväksymät tavoitteet)

Tavoite	Arviointikriteeri / Mittari	Ta 2021	Toteutuma
Kotihoidon osuuden kasvu vanhusten hoidossa	Peittävyys / yli 75-v., vähintään	25 %	53,3 % (arvio)
	Omaishoidontuen asiakkaat, vähintään	70	37
Tehostetun palveluasumisen osuuden lasku ja pitkäaikaishoidon nykyisen tason säilyttäminen	Tehostetun palveluasumisen hoidon peittävyys / yli 75-v., enintään	7	10,2 (arvio)
	Pitkäaikaislaitoshoidon peittävyys / yli 75-v., enintään	0,1 %	0,9 % (arvio)

PERUSTERVEYDENHUOLTO (Valtuuston hyväksymät tavoitteet)

Tavoite / vastaanottopalvelut	Arviointikriteeri / Mittari	Ta 2021	Toteutuma
Toimiva perusterveydenhuollon vastaanotto toiminta	Lääkäripalveluiden peittävyys, vähintään	60 %	45,8 %
	Ei-kiireellinen odotusaika lääkärille, enintään	2 viikkoa	33 33 pv?

SUUN JA TERVEYDENHUOLTO (Valtuuston hyväksymät tavoitteet)

Tavoite	Arviointikriteeri / Mittari	Ta 2021	Toteutuma
Kattavat suun terveydenhuollon palvelut koko väestölle	Suun terveydenhuollon peittävyys / alle 18-vuotiaat, vähintään	80 %	78,2 %
	Suun terveydenhuollon peittävyys / yli 18-vuotiaat, vähintään	60 %	36,9 %
	Odotusaika kiireettömään hoitoon	alle 2 kk	63 pv

PERUSOPETUSPALVELUT (Valtuuston hyväksymät tavoitteet/Vaikuttavuustavoitteet)

Tavoite	Arviointikriteeri / Mittari	Ta 2021	Toteutuma
Opetuksen tehokkuuden arvioiminen	Päättötodistusten saaneiden prosentuaalinen määrä yhdeksäsluokkalaisista.	Tavoitteena on, että 100 % yhdeksäsluokkalaisista saa päättötodistuksen.	Toteutui. 100 % yhdeksäsluokkalaisista sai päättötodistuksen (76 oppilasta)
Oppilaiden sijoittuminen toisen asteen oppilaitoksiin	Päättötodistusten saaneiden sijoittuminen toisen asteen oppilaitoksiin.	Tavoitteena on, että 100 % yhdeksäsluokkalaisista siirtyy toisen asteen oppilaitoksiin	Toteutui. 100 % yhdeksäsluokkalaisista sai opiskelupaikan toiselle asteelle (76 oppilasta)
Opetuksen laadun arviointi	Toteutetaan vuosittain 6. lk:n oppimistulosten laadun arviointi matematiikassa ja äidinki- lessä.	Kansallisessa ainekohtaisissa arvioinnissa sijoitutaan keskiarvon yläpuolelle Makeko-koe (Matematiikan keskeisen oppiaineksen koe) ja SUK-koe.	Vuoden 2021 keskiarvo: matematiikka: 68,15/90 suomen kieli: 28,6 /40 MA- vastauksista 75,7 % ja SUK- vastauksista 71,5 % oikein. Tavoite toteutui, koska oikeita vastauksia yli 70 %.
	Osallistutaan vuosiluokilla 7.-9. mahdollisiin oppiainekohtaisiin valtakunnallisiin arviointeihin (kansallisissa arvioinneissa koulut valitaan satunnaisotannalla).	Kansallisessa ainekohtaisissa arvioinnissa sijoitutaan keskiarvon yläpuolelle	Matematiikan valtakunnallisen kokeen keskiarvo keväällä 2021 Maunun koulussa oli 6,8 (n=64). Koko Suomessa 6,5 (n=3 913)

VARHAISKASVATUSPALVELUT

(Valtuuston hyväksymät tavoitteet / Vaikuttavuustavoitteet)

Tavoite	Arviointikriteeri / mittari	Ta 2021	Toteutuma
Kasvavaan / muuttuvaan varhaiskasvatustalouden tarpeeseen vastataan toiminnan edellyttämin tilaratkaisuilla tai muita palvelutuotantovaihtoehtoja hyödyntäen	Omien toimitilojen määrä ja täyttöasteen seuranta (yli 92 %)	Omat päiväkodit 5, lapsia omassa palvelujärjestelmässä 340	Omassa toiminnassa 5 päiväkotia, joissa keskimäärin 306 lasta/kk: täyttöaste seuranta- päivien 15.1.; 15.3.; 15.10.; 15.12. keskiarvona 87,6 %
	Muiden palvelutuotantovaihtoehtojen määrä ja käyttö	Vaihtoehtoisissa palvelujärjestelmissä lapsia 160	Lapsia muun palvelutuotannon piirissä keskimäärin/kk koko vuoden ajalla: palveluseteli 91, yksityisen hoidontuki 44, kotihoidontuki 74 yht. 209
Verkostoituminen yli sektorirajojen ja sen näkyminen toiminnassa	Yhteistoimintamuodot ja määrät	Toiminnallinen yhteistyö esi- ja alkuopetuksessa kaikissa esiopetusryhmissä	Lapsiryhmien välinen yhteistyö toteutettiin sähköisten etäyhteyksien kautta. Henkilöstön verkostoyhteistyö toteutui säännöllisesti ja suunnitellusti.
		Nivelluokka 1 kpl	Nivelluokka = joustava alkuopetuksen luokka, jossa aloitti 6 lasta elokuussa 2021
Palvelujärjestelmän kehittäminen ja asiakkaiden osallisuus palveluprosesseissa	Asiakaskyselyjen määrä ja vastaus-%	Vuosittain 1 kaikille asiakkaille sekä yhteistyötahoille +1 yksiköittäin vastaus-% yli 70	Sähköinen kysely toteutettiin huhti-toukokuussa 2021, perheiden vastaus-% vain 57,8: Jokikumpu 69 %, Satumetsä 68 %, Karhukallio 57 %, Laukola 53 %, Hiidenvainio 42 %
		Yksikkökohtainen tulos yli 4,2	Tulosten keskiarvo 4,43

Tavoite	Arviointikriteeri / mittari	Ta 2021	Toteutuma
Pedagogisen toiminnan laadun arviointi ja varmistaminen: lähiympäristön hyödyntäminen, liikunnan kautta tekeminen, toiminnallinen oppiminen ja positiivinen vuorovaikutus	Asiakastyytyväisyyskyselyn ja henkilökunnan itsearvioinnin tulokset pedagogisen toiminnan laadusta	Lähiympäristön hyödyntäminen ja liikunnan kautta tekeminen toteutuvat viikoittain joka ryhmässä	Lähiympäristön hyödyntäminen ja liikunnan kautta tekeminen jokaisessa ryhmässä toteutunut 1-2 krt/vko
		Toiminnallinen oppiminen ja positiivinen vuorovaikutus toteutuvat päivittäin kaikkien kasvattajien toiminnassa	Asiakastyytyväisyyskyselyn tulos pedagogisen toiminnan laadusta keskiarvo 4,5 ja vuorovaikutuksesta 4,5
Sähköisten palvelujen käyttö	Sähköisten palvelujen määrä ja asiakasprosessin kehittäminen	Varhaiskasvatuksen uuden toiminnanohjausjärjestelmän käyttöönotto	Uuden järjestelmän käyttöönotto ei toteutunut vaan siirtyi vuodelle 2022

LASTENHOIDON TUET (Valtuuston hyväksymät tavoitteet)

Tavoite	Arviointikriteeri/Mittari	Ta 2021	Toteutuma
Kunnallisen varhaiskasvatuksen kasvua ja sitä kautta uusia investointipaineita hallitaan kuntalisten avulla tukemalla perheiden valintaoikeutta kotihoitoon tai yksityiseen varhaiskasvatukseen.	Yksityisen hoidon tuen käyttö: lapsia keskim. / kk	60	44
	Kotihoidon tuen käyttö: lasten määrä keskim. / kk	50	74
	Palvelusetelin käyttö: lasten määrä keskim. / kk	80	91

KIRJASTO-, KULTTUURI-, MUSIIKKIOPETUS-, NUORISO- JA LIIKUNTA-PALVELUT (Valtuuston hyväksymät tavoitteet)

KIRJASTOPALVELUT

Tavoite	Arviointikriteeri/Mittari	Ta 2021	Toteutuma
Kirjastotoimen resursointi on riittävä.	Toimintakulut € / asukas	60,10	75,31 € (lisäresurssi hyvä 28 § 29.4.2021)
	Aineistomääräraha € / asukas	9,15	8,14 € / as (kasvoi 0,89 €/as)
	Henkilötyövuodet / asukas	0,76	0,8 / as (kasvoi 0,04 htv)
Kirjastopalveluiden toiminnan painopisteet ovat tarkoituksenmukaisia.	Lainat / asukas	14,7	13,67 (kasvoi 0,75/as eli tavoitetaso lähenee)
	Fyysiset käynnit / asukas	6,05	5,52 (kasvoi 0,76/as)
	Monipuoliset lukutaidot, tuntien määrä	> 10	13,28 (kasvoi 9,28 h)
Kulttuuria edistetään osana kuntalaisten terveyttä ja hyvinvointia.	Pisteet kulttuurin TEA-viisarissa	50	60 (kasvoi 16 pistettä)
	Kulttuurihyvinvointipalveluiden tarve tunnustetaan ja niitä tarjotaan	Kyllä	Kyllä (tarve ja tarjonta avattu kulttuurihyvinvointisuunnitelmassa)
Tarjotaan taidekasvatusta ja mahdollisuus suorittaa tutkinto taiteen perusopetuksessa.	Taidekasvatusta järjestetään	Kyllä	Kyllä (kulttuurikasvatussuunnitelmassa avattu tarjonta)
	Taiteen perusopetuksen opiskelijoiden määrä	23	19
Kannustetaan elinikäiseen oppimiseen järjestämällä vapaan sivistystyön opetusta.	Toteutuneiden opetustuntien määrä	> 600	361
	Opetukseen osallistuneiden määrä	> 400	211 (koronarajoitukset vaikuttivat opetuksen järjestämiseen)

Tavoite	Arviointikriteeri/Mittari	Ta 2021	Toteutuma
Tiivistetään järjestöjen ja yhdistysten kanssa tehtävää yhteistyötä yhteisten hyvinvointitavoitteiden mukaisesti.	Kunnan ja yhdistysten toiminta liittyy kunnan hyvinvointityön tavoitteisiin.	Kyllä	Kyllä (uudistettu yhdistysten avustusjärjestelmä tämän suuntaisesti)
	Yhdistysohjelma ohjaa yhteistyötä	Kyllä	Kyllä (aloitettu yhdistysohjelman päivittäminen)

LIIKUNTAPALVELUT

Tavoite	Arviointikriteeri / Mittari	Ta 2021	Toteutuma
Mahdollistetaan kuntalaisille ja yhdistyksille hyvät liikuntaolosuhteet ja aktiivinen arki	Olosuhteita kehitetään ja ylläpidetään suunnitelmallisesti	Kyllä.	Kyllä.
	Olosuhteita ylläpidetään suunnitelmallisesti	Seuranta-järjestelmää pilotoidaan.	Seurantajärjestelmää valmisteltiin osana leikkipuistojen kehittämissuunnitelmaa.
	Liikuntaseurojen toimintaa tuetaan.	Kyllä	Kyllä (osana avustusjärjestelmää).
Tarjotaan liikuntapalveluja vähänliikkuville ja niille, joille ei tarjolla palveluja	Erytisryhmien ja ikääntyneiden liikuntaryhmien määrät.	6 ryhmää	6 ohjattua ryhmää viikossa, kesäkaudella 2. Lisäksi erillisiä matalan kynnyksen liikuntaryhmiä.
	Liikunnanohjausta vähän liikkuille.	Liikunnanohjauksen kokeilu	Liikunnanohjausta 12 asiakkaalle, yhteensä 70 tuntia.

NUORISOPALVELUT

Tavoite	Arviointikriteeri / Mittari	Ta 2021	Toteutuma
Tarjotaan avoimia nuorisopalveluja kaikille – myös sähköisesti	Toimintapäivien ja tapahtumien määrät.	Avointa toimintaa 4 pv / vko.	Avointa toimintaa, kun ei rajoituksia, 4 pv / vko.
		Leirejä, retkiä ja kesäkerhoa suunnitelman mukaan.	Leirit, retket toteutuivat osittain, kesäkerho suunnitelman mukaan.
	Palveluja tarjolla verkossa	Kyllä	Kyllä (verkkonuorisotalo käyttöön, nuorisopalvelujen omat sosiaalisen median kanavat)
Nuorisopalvelut tukevat koulujen toimintaa ja syrjäytymisuhan alla olevat saavat apua	Nuorisopalveluja tarjolla kouluissa.	Kyllä.	Kyllä, fyysinen paikkalaolo rajoitettua, mutta nuorisopalvelut tavoitettavissa käytännössä koulun läheisyydestä.
	Etsivän nuorisotyö asiakkait.	> 20	32

TEKNISET PALVELUT (Valtuuston hyväksymät tavoitteet)

Tavoite	Arviointikriteeri/Mittari	Ta 2021	Toteutuma
Strategia Asiakkaat ja vaikuttavuus	Asiakastyytyväisyyskyselyn tulokset (vaikuttavuustasolta keskiarvo) asteikolla 1-5	3,4	3,5
Kaavateiden kunto ja puhtaanapito, hoidon taso	tyytyväisyyskysely asteikolla 1-5	3,4	3,3
Kaavateiden talvihoito	tyytyväisyyskysely asteikolla 1-5	3,4	3,2
Puistojen, liikuntapaikkojen ja viheralueiden hoito	tyytyväisyyskysely asteikolla 1-5	3,4	3,3
Jätehuolto	tyytyväisyyskysely asteikolla 1-5	3,4	3,5
Vesi- ja viemärihuolto	tyytyväisyyskysely asteikolla 1-5	3,4	3,8
Valaistus	tyytyväisyyskysely asteikolla 1-5	3,4	3,8
Elohopealamppujen (katu) vaihtaminen led valaisimiin	Elohopealamppujen lkm kaikista katulampuista / %	39 %	ei arvoa?

TOIMITILA- JA VUOKRAUSPALVELUT (Valtuuston hyväksymät tavoitteet)

Tavoite	Mittari	Ta 2021	Toteutuma
Strategia Vuokra-asuntojen ja As Oy:n korkea vuokrausaste	vuokrausaste %	98 %	98 %
Kiinteistöissä valaisimien vaihtaminen led-valaisimiin	Valaisimien vaihto vuoden 2017 tasosta (ei yhtään v. 2017)	9 %	9 %

VESIHUOLTOLAITOS (Valtuuston hyväksymät tavoitteet)

Tavoite	Arviointikriteeri / Mittari	Ta 2021	Toteutuma
Strategia Vesihuoltolaitoksen tulot kattavat toimintamenot, poistot ja 3 % koron pääomalle	Tilikauden tulos on vähintään 0.	toteutuu	toteutuu
Strategia Vesijohtoverkoston vuotojen määrä	Lukumäärä max.	10	6
Strategia Jätevesiverkoston tukokset ja vuotojen määrä	Lukumäärä max	15	11
Strategia Vanhentuneen vesimittarikkannan uusiminen	Lukumäärä min	150	62

RAKENNUSVALVONTA JA YMPÄRISTÖASIAT (Valtuuston hyväksymät tavoitteet)

Tavoite	Arviointikriteeri / Mittari	Ta 2021	Toteutuma
Tehokas ja joustava rakennuslupakäsittely	Käsittelyaika	Rakennustarkastajan päätös 1-2 vk Lautakunnan päätös enint. 6 vk.	Toteutuma pääsääntöisesti 5 vrk 1 vk, kun hakemuksen kaikki liitteet on toimitettu. Hakijan suorittama naapureiden sähköinen kuulemismenettely on voinut tuoda viivästyksiä.
Rakennus- ja maa-ainesvalvonnan kulujen kattaminen	Valvonnan ja hallinnon (1/3) menot katetaan maksutuotoilla (% osuus menoista)	85 %	64 %, toteutumaan vaikutti kulujen kohdentaminen hallinnolta valvonnalle.

2.4 KOMMENTTEJA MITTAREISTA

Tilinpäätökseen sisällytettyjen mittareiden laatu on yleisesti ottaen hyvä. Joidenkin mittareiden heikkoudeksi voidaan kuitenkin nähdä se, ettei ole kovin selvää onko numeerinen tavoite tavoiteltu minimi vai maksimiarvo, eli pyritäänkö mahdollisimman korkeaan vai matalaan arvoon. Yksiselitteisyyden ja luottavuuden kannalta olisi järkevää, että numeerisissa tavoitteissa olisi jo talousarviossa aina selittävä teksti kuten "vähintään", "korkeintaan", "min." tai "max." Jos tavoite on poikkeuksellisesti tarkka luku, se voidaan todeta määreellä "tasan".

Mittariston vertailukohdan tulee olla edellisvuoden tasosta, ellei tästä ole perusteltua syytä poiketa. Esimerkiksi toimitila- ja vuokrauspalvelujen led-valaisimet "vuoden 2017 tasosta" mittari ei kerro mitä vuonna 2021 on tapahtunut.

Mittarit, joiden arvona voi käyttää "toteutuu" tai "kyllä" ilman että asiaan riittävä panostaminen ko. vuoden aikana käy mistään erikseen esille, pitää korvata mittareilla, joilla selkeämmin mitataan saavutettua laatua ja tasoa.

Mittarit, joiden tavoite ei ole muuttuneista olosuhteista tai esim. kulujen kohdentamisesta johtuen ole enää mahdollista saavuttaa, tulee päivittää seuraavaan talousarvioon.

Joitakin talousarvion mittareita (TA 2021 s. 18, 20, 21) ei ole otettu ollenkaan mukaan tilinpäätökseen. Toivottavaa olisi, että kaikki valtuuston talousarvioon hyväksymät mittarit ovat mukana tilinpäätöksessä.

3 HAVAINNOT TARKASTUKSEN PAINOPISTEALUEILTA

Painopistealueina kertomusvuoden 2021 aikana ovat olleet varhaiskasvatus, perusopetus ja Maunun koulun peruskorjaus/laajennus.

Yleisesti opetus- ja varhaiskasvatuslautakunnan pöytäkirjoista välittyy hyvä ja avoin kuva sektorin toiminnasta. Salattavakin oheisaineisto on nimetty asianmukaisesti pöytäkirjoihin, mikä ei välttämättä kaikkialla toteudu. Lautakunta on esimerkillisesti käsitellyt vuosikellonsa sekä lautakunnan hallintosäännön mukaiset tehtävät heti 2021 aloittaneen uuden lautakunnan kokouksessa. Lautakunta on niin ikään esimerkillisesti käsitellyt sisäisen valvonnan raportit tilinpäätöksen hyväksymisen yhteydessä.

Lautakunta on käsitellyt tuoreimpia lapsimääräennusteita kaksi kertaa vuodessa, mikä on toiminnan mahdollisimman pitkäjänteisen suunnittelun kannalta erittäin kannatettavaa.

3.1 VARHAISKASVATUS

Talousarvion mittareiden osalta varhaiskasvatus ei saavuttanut tavoitteita omien toimitilojen täytösteessä. Toisaalta toimialalla tavoitteena oli, että muissa palvelujärjestelmissä lapsia olisi vähintään 160, mikä ylittyi selvästi. Toinen tavoite, joka jäi saavuttamatta, oli asiakaskyselyn vastausprosentti, joskin itse kyselyn tulokset olivat hyvällä tasolla. Asiakaskysely on ilmeisesti lähetetty vain kunnan omien päiväkotien asiakkaille. Olisi peruteltua kysyä asiakastyytyväsyyttä vastaavalla tavalla myös niiltä, jotka ovat muiden palveluntuotantovaihtoehtojen piirissä.

Covid19-pandemia vaikutukset varhaiskasvatuksessa näkyivät erityisesti sijaistarpeissa, koska henkilöstön poissaolomäärät lisääntyivät.

Vuoden 2021 aikana toteutettu siirtymä kahdesta rinnakkaisesta järjestelmästä pelkästään palvelusetelin käyttöön yksityisen varhaiskasvatuksen tuessa selkeyttää toimintaa jatkoa ajatellen.

On erittäin positiivista, että varhaiskasvatuksessa on 2021 aikana alkanut kolme kehittämishanketta.

3.2 PERUSOPETUS

Talousarvion mittareiden osalta perusopetus saavutti kaikki tavoitteet. Hankerahan avulla toimintaan kyettiin käyttämään suunniteltua enemmän resursseja ilman että talousarvio ylittyi.

Perusopetuksessa Covid19-pandemia vaikutti vuonna 2021 ehkä jopa enemmän kuin vuonna 2020. Väsyminen poikkeusoloihin on ollut merkittävää sekä lasten että opettajien keskuudessa. Jokapäiväisten haasteiden ohella retket ja juhlatilaisuudet peruuntuivat lähes kokonaan. Sijaisia on tarvittu paljon ja samaan aikaan sijaisten saatavuus on ollut heikkoa kaikkialla Suomessa.

Tukiopetuksen tarve on ymmärrettävästi lisääntynyt vuosina 2020-2021, mutta sitä on myös saatu annettua enemmän kuin aikana ennen koronaa. Etäopetuksen aikana lisääntyneeseen oppilaiden pahoinvointiin on puututtu ja puututaan jatkossakin. Näin tehdään sekä jo olemassa olevien toimintamallien kautta, että aktiivisesti yhteistyössä hyvinvointisektorin ja eri hankkeiden (esim. "huo- lihuoltaja" hanke) kanssa.

3.3 MAUNUN KOULUN PERUSKORJAUS/LAAJENNUS

Maunun koulun laajennus ja peruskorjaus aloitettiin tarkan suunnittelutyön jälkeen vuonna 2021 ja näillä näkymin se valmistuu asetetussa aikataulussa ja budjetissa.

Projektille perustettiin hyvissä ajoin ohjausryhmä, jossa ovat edustettuina eri toimialat ja kunnanhallitus. Projektin etenemisestä on tämän ohella informoitu riittävän usein ja laajasti opetus- ja varhaiskasvatuslautakuntaa, teknistä lautakuntaa sekä kunnanhallitusta.

Hyvä suunnittelu, hyvin hoidettu kilpailutus ja tarkka valvonta ovat johtaneet siihen, että projekti on valmistumassa budjetoidusti ja aikataulussa. Koska kyseessä on yhdistetty peruskorjaus ja uudisrakentaminen, lisätöiden poikkeuksellisen alhaista osuutta voidaan pitää loistavana saavutuksena.

Teknisen työn tilojen peruskorjausta ei ilmeisesti suunniteltu aivan yhtä tarkkaan kuin muita, mikä aiheuttaa jonkin verran ylimääräisiä kuluja. Tämä ei ole suuri ongelma projektin kokonaisuudessa, mutta toimii esimerkkinä siitä, miten tärkeää riittävän kattava suunnittelu ennen kilpailutusta on.

Koulutoimelle projekti on luonnollisesti aiheuttanut omat haasteensa varsinkin liittyen väistötilojen tarpeeseen. Käytyjen keskustelujen perusteella hyvä suunnittelu ja johtaminen on kuitenkin auttanut myös tällä sektorilla. Peruskorjaus ei ole merkittävästi heikentänyt opetusmahdollisuuksia eikä toisaalta ole vaatinut kalliita tilapäisratkaisuja.

Projektin suunnittelu ja valvonta on toiminut hyvin, mutta työllistänyt teknistä toimialaa ja haitannut muiden investointien ja perusylläpidon toteuttamista aikataulussa. Jos ja kun kunnassa toteutetaan jatkossakin onnistuneesti vastaavia laajoja projekteja, olisi hyvä miettiä miten riittävä resursointi hoidetaan muualta tinkimättä.

4 TARKASTUSLAUTAKUNNAN MUUT HAVAINNOT JA SUOSITUKSET

4.1 VIESTINTÄ

Kunnan viestintää tulee edelleen kehittää. Viestinnän tulee olla ajantasaista ja sen tulee olla kuntalaisten helposti saatavilla.

Kotisivuilla julkaistu tapahtumakalenteri on askel oikeaan suuntaan. Se otetaan toivottavasti laajasti käyttöön, ja kehittyä samalla niin että kaikkien kuntalaisten on helppo etsiä ja suodattaa itseään kiinnostavia tapahtumia.

Hyvinvointitoimialalla on käynnissä laajasti erilaisia hankkeita ja ohjelmia, joilla kehitetään kuntalaisten hyvinvointia. Näiden osalta olisi toivottavaa, että kuntalaisille ja kunnassa toimiville yhdistyksille ja yrityksille kerrottaisiin ajoissa ja nykyistä selkeämmin mitä kaikkea tarjottavaa eri hankkeilla voisi käytännössä olla. Kotisivun kalenterin aktiivisen käytön ohella olisi hyvä ylläpitää hankerekisteriä, jossa ajoissa kerrottaisiin keitä mikäkin hanke koskee ja mistä löytää lisätietoa.

4.2 SISÄINEN LASKUTUS

Tilinpäätöksessä nostettiin esiin se, että sisäiset menot koetaan vaikeiksi arvioida ja niihin vaikuttaminen mahdottomaksi (TP2021 s. 47). Tarkastuslautakunta pitää tätä merkittävänä ongelmana. Kokonaisuuden kattavaan selvittämiseen ei kuitenkaan ole ollut tänä keväänä riittävästi aikaa, joten sisäiseen laskutukseen perehtyminen ja käytäntöjen selvittäminen tulee olemaan yksi vuoden 2022 tarkastuksen painopistealueista. Tavoitteena pitää olla toimivat ja kaikkien ymmärtämät käytännöt, joilla kustannukset kohdistetaan ennustettavasti, loogisesti, oikeudenmukaisesti ja tehokkaasti.

4.3 PÄÄTÖKSENTEON PROSESSIT

Lautakuntien ja henkilöstön tulee läpikäydä oman toimialansa toiminnan mittarit ja tavoitteet talousarvion hyväksynnän jälkeen. Tavoitteiden toteutumista tulee seurata säännöllisesti.

Tarkastuslautakunta suosittelee edelleen hankintakalenterin laatimista Ruskolle. Hankintakalenterissa on tiedot mm. tehdyistä kilpailutuksista, hankintapäätöksistä, sopimuksien kestoista, mahdollisista optioista, tulevista kilpailutuksista ja kilpailutusaikatauluista. Hyvin laadittu hankintakalenteri tukee toiminnan ja talouden suunnittelua sekä auttaa riskien hallinnassa.

Teknisellä toimialalla tulee olla hankintakalenteria vastaava julkinen korjausvelkakalenteri, joka pitää sisällään mm. korjaussuunnitelmat ja kustannukset tärkeysjärjestyksessä.

Tarkastuslautakunta toteaa, että asioita tuodaan päätöksentekoon ilman hallintosäännössä esityslistoille määritettyä perehtymisaikaa. Kokouksissa käsiteltävien asioiden tulee olla riittävän selkeästi esiteltyinä sekä kaikkine liitteineen jo esityslistavaiheessa.

Esityslistojen ja pöytäkirjojen laadinnassa tulee kiinnittää huomioita hyvään hallintotavan mukaiseen kirjaamistapaan. Pöytäkirjan pitää noudattaa päätöksenteon prosessia.

Viranhaltijapäätöksissä hankinnoista tulee kertoa hankinnan arvo itse päätöksessä. Kaikki viranhaltijapäätökset tulee päivätä ja allekirjoittaa.

4.4 MUUT HAVAINNOT

Kunnan hankintaprosesseja tulee järjeistää ja yhdenmukaistaa käyttämällä esimerkiksi kuntien yhteishankintapalveluja. Pienhankintoja keskittämällä saadaan kustannus- ja resurssisäästöjä.

Kunnan takausvastuiden tulee olla oikealla tasolla. Kunnan tulee valvoa, ettei sen osuus yhteisistä takausvastuista nouse muiden takaajien laiminlyöntien takia.

Sisäisen valvonnan haaste on pienen kunnan rajallinen henkilöresurssi. Valvontaa täytyy tarpeen mukaan suorittaa yli toimialarajojen riskien pienentämiseksi. Kaikkien lautakuntien tulee tuntea omat sisäisen valvonnan prosessinsa.

Kunnan tulee ottaa käyttöön sähköinen asiakirjahallintajärjestelmä. Nykyiset sopimukset ja muut asiakirjat tulee liittää järjestelmään. Nykyinen hajautettu järjestelmä on puutteellinen.

Kunnalla ei ole olemassa riittävää ohjeistusta salassapitovelvollisuudesta. Selkeät säännöt lisäävät avoimuutta ja turvallisuutta.

5 STRATEGIAN TOTEUTUMISEN ARVIOINTI

Valtuusto on vuonna 2018 hyväksynyt kunnan strategian ja strategiaohjelmat. Ohjelmien toteuttamiseen ovat negatiivisesti vaikuttaneet erityisesti verouudistus, joka toi epävarmuutta kunnan talouteen vuosina 2019-2021 ja 2020 alkanut koronaepidemia. Vuosien 2017-2021 valtuuston hyväksymän strategian toteutumisen arviointi tehdään tässä niin, että eri strategiaohjelmissa kirjattujen toimenpiteiden toteuttamista arvioidaan edellä käytetyillä värikoodeilla. Värit perustuvat tarkastuslautakunnan saamaan parhaaseen tietoon tämän hetken tilanteesta. Osa toimenpiteistä on luonteeltaan jatkuvia, jolloin niiden ei voi olettaa lopullisesti valmistuvan. Lautakunta ei ota kantaa siihen, tulisiko kaikki vuonna 2018 hyväksytyt toimenpiteet toteuttaa loppuun, vaiko muuttaa kunnan strategisia tavoitteita ja niihin liittyviä toimenpiteitä. Strategian säännöllinen tarkastaminen vastamaan muuttuvia olosuhteita ja kunnan tavoitteita on toki olennaista ja kirjattu kuntalakiin.

HYVINVOINTIOHJELMAN TOIMENPITEET

Otetaan johtamisen välineenä käyttöön hyvinvointitietoon perustuva laaja hyvinvointikertomus

Otetaan käyttöön hyvinvointijohtamisen vuosikello

Johdetaan hyvinvointia poikkihallinnollisena prosessina

Luodaan sote- ja maakuntauudistuksen valmistelussa hyvinvoinnin edistämisen yhteistyörakenteet ja käytännöt

Kehitetään peruspalveluja sekä digitaalisia ja vuorovaikutteisia palvelukokonaisuuksia kaikille ikäryhmät ja erityistarpeet huomioiden.

ELINVOIMAOHJELMAN TOIMENPITEET

Resurssit

Mahdollistetaan palvelukorttelin syntyminen keskustaan

Hankitaan raakamaata tai tehdään kaavoitussopimuksia niin, että kunnassa on koko ajan vähintään 120 tonttia myytävänä

Mahdollistetaan 30 vuokra-asunnon syntyminen

Mahdollistetaan uuden teollisuusalueen syntyminen

Laaditaan yrityksille asiakaslähtöinen sijoittumisprosessi

Parannetaan alueellisen joukkoliikenteen vuorotarjontaa ja saavutettavuutta sekä sisäistä joukkoliikennettä

Uuden luominen ja vuorovaikutus

Kunnan toimintaa ohjataan asiakasprosessien ja toimintaprosessien matriisina

Uusitaan kunnan viestintämateriaali, erityisesti digitaalinen

OSALLISUUSOHJELMAN TOIMENPITEET

Päätösosallisuus

Vanhus- ja vammaisneuvoston sekä nuorisovaltuuston roolien selkeyttäminen ja yhteys päätöksentekoon

Otakantaa.fi- ja Lausuntopalvelu.fi-verkkopalvelujen käyttöönotto

Suunnitteluosallisuus

Asiakaslähtöiset palveluprosessit, joissa kuntalaisen rooli palvelujen tuottajana ja yhteiskittäjänä on määritelty

Kokemusasiantuntijuuden hyödyntäminen

Toimintaosallisuus

Kuntalaisten oman toiminnan aktivointi hyvinvoinnin ja elinympäristön kehittämiseksi

Kolmannen sektorin ja kunnan yhteistyön ja kumppanuuden vahvistaminen

Tieto-Osallisuus

Kunnan verkkosivujen uusiminen

Verkkosivuja tukemaan luodaan kehittämisareena, jonka kautta kuntalaiset ja eri sidosryhmät voivat olla kehittämisessä osallisena ja saada palautetta osallisuuden vaikutuksista

Ruskolla 24.5.2022

TARKASTUSLAUTAKUNTA

Antti Lähteenmäki
puheenjohtaja

Jorma Rand
varapuheenjohtaja

Katri Marku-Virtanen
jäsen

Jari Nurminen
jäsen

Crista Uschanov
jäsen

